

BEVORDERING DER BIJENTEELT
VER. TOT NEDERLAND

bijenteelt

Maandschrift voor de Bijenteelt

Versijnt maandelijks - Jaargang 77 - No. 4 april 1975

Officieel orgaan van de Vereniging tot bevordering der Bijenteelt in Nederland

Alle artikelen zijn nu weer uit voorraad leverbaar :

**SPAARKASTEN en SIMPLEXKASTEN,
ZESRAMERS en KORVEN**

Diverse soorten **HONINGSLINGERS, HONINGBUSSEN**
en **HONINGETIKETTEN**

KUNSTRAAT en alle benodigdheden hiervoor.

Luxe **HONINGKORFJES**, een leuk geschenk à f 5,— voor de komende
MOEDERDAG

Elke werkdag geopend en op de zaterdagen 26 april - 10 mei en
24 mei a.s.

Op zaterdag 19 april komen wij op de **BIJENMARKT** in **DRIEBERGEN**.

VERDERE VERKOOPADRESSEN:

Tegen een geringe prijsverhoging (bijdrage in de vrachtkosten)
zijn onze artikelen ook verkrijgbaar bij de afdelingsdepôts:

Boerenbond Neerbosch-Hees, St. Agnietenweg 63, Nijmegen.
Afd. Bunnik/Houten B. Th. Barten, Koningslaan 23, Bunnik,
telefoon 03405 - 17 42.

S. G. v. d. Esschert, Spreeuwenweg 45, Apeldoorn,
telefoon 05760 - 3 67 79.

BIJENHUIS-WAGENINGEN

GRINTWEG 273
Algemene Bank Nederland-Wageningen
rekening nr. 53.90.42.900

Postgiro 823276
(Bijenhuis)
Telefoon 08370 - 1 28 63

MAANDSCHRIFT VOOR BIJENTEELT. Adres redactie en administratie: Bijenhuis, Wageningen.

Redacteur: G. v. d. Weert, Commissie van Redactie: W. Assink en H. G. Maagendans. De niet van redactiewege geplaatste artikelen vertolken de mening van inzenders en geven niet altijd het inzicht van de redactie of het hoofdbestuur weer.

Alle stukken aan het Bijenhuis te Wageningen, ook opgaven en betaling van advertenties en speurbijltjes. Giro 84 68 01.

BIJ ONZE OMSLAGFOTO

De Heer J. J. Speelziek uit Apeldoorn publiceert in dit nummer een duidelijke handleiding voor het zelf maken van een observatiekast. De redactie is daarmede zeer gelukkig en vindt daarin aanleiding onze omslagfoto eveneens daaraan te wijden. Het is een reproductie van een tekening van een observatiekast voorkomende in de „Ontdekking van de Staatkunde der Natuur” van 1764.

BEGINNERSRUBRIEK

In de „Beginnersrubriek" in het mrt.no. is een regel uitgevallen. Op blz. 48 linkerkolom - midden staat: Volg niet de J.B.F. methode, maar werk volgens een bepaald plan. Hierna moet dit schema volgen:

april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	

De cijfers verwijzen naar het voorbeeld rechts bovenaan. Door het wegvallen van dit schema is het daarop volgende onbegrijpelijk geworden. De corrector heeft het bij de correctie niet gezien. Hij bekent schuld.

Zonder in herhaling te vallen betreffende de weersomstandigheden, is het uitermate moeilijk voor ons om u te adviseren, wanneer u bepaalde handelingen of ingrepen dient uit te voeren.

Er zijn al enkele imkers, die hun nieuwsgierigheid niet langer hebben kunnen bedwingen en voorzichtig in hun kasten hebben gekeken, hoe de volken er voor staan.

Zij riskeren daarmee, dat de koningin van haar plaats loopt en daardoor „ingebald" kan worden, wat een moerloos volk kan opleveren.

Ondanks deze bijzonder zachte winter, die anders doet vermoeden, valt de volkssterkte en de hoeveelheid broed schijnbaar tegen.

Velen zullen dit voorjaar, vooral wanneer men van een vroege dracht wil profiteren, aandacht moeten besteden aan:

VERENIGEN

Dit verenigen kan velerlei redenen, oorzaken en noodzaken hebben. 'k Wil proberen dit voor u samen te vatten.

1. Moerloosheid: verenigen is dan zonder meer onvermijdelijk.
2. Reserve volken: dus b.v. VEGERS in 6-ramers of in 10-ramers.
Wanneer u volgens een bepaalde methode werkt, is ook dit een duidelijke zaak.
U zult zich wel moeten beraden, wanneer u dit doet, met het oog op de ontwikkeling

in de natuur, of zo u wilt, de bloei van 't fruit of koolzaad b.v.

Een reserve volk kan onder bepaalde omstandigheden soms wel eens promoveren tot hoofdvolk.

3. Te kleine volken: het grootste aantal imkers zal met dit probleem komen te zitten.

Wanneer is een volk te klein?

Voor een vakman is dat niet zo moeilijk. Blijkt bij een controle de hoeveelheid bijen zo klein te zijn, dat de oppervlakte raat die ze bezetten te gering is om er in de toekomst voldoende jonge bijen van te verwachten, is verenigen het beste.

Een vakman kent zijn omgeving en de dracht die hij binnen een bepaalde termijn kan verwachten.

Zoek contact met zo iemand in uw omgeving, indien dit voor u een moeilijkheid vormt. Een volk moet dus voldoende levensvatbaarheid hebben om gehandhaafd te kunnen worden.

Met te kleine volken werken geeft teleurstellingen. Het duurt te lang voordat het zich zodanig heeft ontwikkeld, dat men er iets van kan verwachten.

Het seizoen is maar kort en dient men goed te benutten.

4. Hoe gaan we dit doen:

verenigen in één bak: twee te kleine volken voegt men samen in één bak. Men vangt één koningin uit, meestal de oude, of die het beste lijkt.

In 't voorjaar kan dit zonder meer. Het aanwezige broed houdt u bij elkaar, zorg voor voldoende voer.

verenigen in twee bakken: hoofdvolk met reserve volk b.v. verenigd men in de bovenbak met voldoende voer. Rest van het broed, indien nodig, in de onderbak, zonder gebruik van een rooster.

Dit is aan te bevelen, wanneer u b.v. na een week naar het fruit of koolzaad wilt reizen. Indien zulke volken gedurende langen tijd van huis gaan en zich op een goede dracht flink ontwikkelen, is het aan te bevelen er later een honingkamer, met gebruik van een rooster, bovenop te plaatsen.

Ruimte geven om het zwermen tegen te gaan !

BROEDNEST UITBREIDING :

Een normaal volk, wat niet klaar gemaakt moet worden voor benutting van een vroege dracht, zal zijn broednest geleidelijk uitbreiden.

Wanneer dit volk 7 à 8 ramen broed heeft en dus al veel bijen bevat en u verwacht een goede maar betrekkelijk korte dracht, kunt u een honingkamer plaatsen, met een moerrooster.

Wanneer u werkt met één raammaat, een broedkamer dus als honingkamer, met uitgebouwde ramen, kunt u :

OMHANGEN

Neem dan uit de onderbak 4 ramen gesloten broed en hang deze, zonder koningin, in de bovenbak, boven de rooster, met nog 3 lege keurig uitgebouwde ramen er naast, aan beide zijden.

U hebt dan toch gedurende ± 14 dagen een kleine honingkamer, die geleidelijk groter wordt. De warmte blijft zo het beste bewaard.

De koningin krijgt beneden 4 lege uitgebouwde ramen en kan ook weer vooruit.

Na 8 dagen controle bovenste broedramen op aanwezigheid van redcellen, eventueel kan men dan nog weer 2 ramen gesloten broed, uit de onderdak, boven hangen.

Let goed op, geef tijdig ruimte !!

Zorg dat het volk **NIET** zwermt tijdens de dracht !!

Zwermen is een groot gevaar voor de opbrengst.

Als er een zwerm van een volk wegvliegt, is het aantal haalbijen gedaald tot minder dan de helft en de rest doet ook niks meer !!

Onthoud deze gouden regels, die zijn bepalend voor de honing opbrengst.

Een ander middel om de honing opbrengst te verhogen, of het geldelijk rendement is,

REIZEN :

Doel : Om onze bijenvolken in een bepaalde tijd van 't jaar een betere dracht te verschaffen, dan op de eigen stand mogelijk is.

Om huur te ontvangen voor de bestuivingsarbeid van de bijen op een bepaald gewas. Voor de conditie van de volken. Ga zo mogelijk met uw reserve volken of 6 ramers naar de Katwilg of dergelijke vóór 't verenigen. (zie, vorige artikel.)

Maak tijdig afspraken, gebruik een huurovereenkomst.

Huur-contract-formulieren zijn verkrijgbaar bij uw Bijenteelt-Organisatie.

Lees de Bestuivingsregeling 1975, (vorig nummer ! !).

Leest u de Vervoersbeschikking bijen 1972 nog eens door en vraag tijdig een Gezondheids-Verklaring aan bij het Kantoor Rijksbijenconsulent-schap HILVARENBEEK.

BOVENAL, zet uw naam en adres onuitwisbaar op al uw kasten, ook indien u daar wettelijk niet toe verplicht bent. **DANK U.**

Bij plaatsing op een vroege dracht moet u letten op een juiste opstelling. Doe uw collega imkers geen concurrentie aan. Soms ziet men wel eens dat iedereen op een bepaald plekje wil staan, terwijl de bijen 2 à 3 km van hun kast wegvliegen.

Plaats uw bijen op 't fruit in groepjes van 5 à 6 volken en zoek een open zonnig, goed beschut plekje in de aanplant op, dus niet onder een tochtig windscherm.

Zorg voor een goede voedselvoorziening tijdens slecht weer, op een vroege dracht.

Wij zijn van mening, dat er ook nu nog, meer bijen dood gaan door armoede, dan door vergiftiging.

Voor al verleden jaar, tijdens die lang gerekte appelbloei, raakte bij vele bijenvolken de voedsel voorraad totaal op. Direct thuis halen en voeren, bij mislukte dracht, is de beste oplossing.

Consulentschap in algemene dienst voor Bijenteelt,
A. J. van Willegen.

SIEGERLAND - HONINGSLINGERS

4 - Raams - Honingslinger	f 265,—
6 - Raams - Honingslinger	f 350,—
8 - Raams - Honingslinger	f 385,—

Alleen-verkoop voor Nederland

„DE BIJENKORF” - Eemnes.

Tevens leveren wij alle IMKERSARTIKELLEN.

Zelfbedieningsmagazijn

„DE BIJENKORF”

Meentweg 103, Eemnes

Telefoon 02153-86704

DIEF EN VONNIS (2)

Niet altijd bleef de straf beperkt tot het voldoen van boetes in geld of natura.

Nog in 1775 vaardigde de Oostenrijkse keizerin Maria Theresia een decreet uit, waarbij naast algemene richtlijnen voor de bijenteelt op het stelen van bijen, honing of was de doodstraf gesteld werd.

Het „Lantrecht van Drenthe" vermeldt deze strafmaat eveneens (Boek 4, art. 54).

Hoe belangrijk het eigendomsrecht was, blijkt uit een bepaling in het Magdeburger Weichbildrecht (ca. 1300). Voor diefstal uit een veldstal werd een 9-voudige boete geëist, terwijl voor het stelen van een korf uit de vaste bijenstand bij het huis de doodstraf gold!

Voordat het zwaarste vonnis aan een mens voltrokken werd ging er meestal nog wel „iets" aan vooraf. Men was in die dagen niet zo gauw tevreden. De beul deed zijn werk niet graag geruisloos, want elke terechtstelling werd beschouwd als een publieke „vermakelijkheid", waar ook de kinderen mee naar toe werden genomen, „ter exempel" (ten voorbeeld), opdat zij met eigen ogen konden zien, hoe het iemand verging die niet deed zoals het hoorde.

De volgende voorbeelden uit het Bijenrecht tonen de gruwelen, waaraan men een dief kon blootstellen. Hiermee is niet gezegd dat deze straffen ook in werkelijkheid toegepast zijn, waarschijnlijk hadden ze alleen maar een preventieve betekenis en moesten daarom afschrikwekkend werken.

Een verordening in het Bijenrecht van Lauenburg, Bütow en Gemel (Mark Brandenburg) uit ca. 1300 bepaalt in art. 16, dat de diefstal van een gildebroeder gestraft wordt met de galg.

Een vreemdeling zal eveneens zonder erbarmen aan de beul worden overgegeven, maar bij hem moet hij eerst de navel opensnijden, hem vervolgens om de bestolen boom leiden, zodat zijn ingewanden om de stam gewikkeld worden, en hem daarna aan dezelfde bijenboom ophangen. In 1490 wordt door het Hochstift Bamberg (Veldensteiner Forst) een verordening uitgevaardigd, waarin staat dat een gildebroeder kon kiezen tussen het verlies van zijn rechterhand of dat van zijn gehele vermogen, als hij een gemerkte en met bijen bezette boom had

gekap. Werd een vreemdeling betrapt bij het clandestien uitsnijden van raten dan moest hij aan de eerste de beste boom worden opgehangen. Mocht hij zich toevallig „boven de bijen" (d.i. in de kruin) bevinden dan kwam hij er met een hoge geldboete af.

De eveneens in Brandenburg geldende Waldensteiner Ordnung kende naast het afhakken van de rechterhand een begunadigings-clausule: De dader kon dan voor de omgehakte stam 3 Bamberger Pfennige betalen, met dien verstande, dat elk volgend jaar het dubbele bedrag van het voorgaande jaar voldaan moest worden, net zo lang „tot de hoeven van een hert er door gingen", d.w.z. tot de stam geheel vermolmd was. En dat kon lang duren!

Een typisch voorbeeld van de willekeur waarmee de voorschriften soms gegeven werden blijkt uit „Wendisch - rügianischer Landgebrauch". Matthias von Normann (1529 of 1530) schrijft daarin, dat een dief bij dag gestraft wordt met het betalen van de schade en... onthoofding. Op het stelen bij nacht volgen pijnbank, geseeling of andere straffen, al naar gelang de waarde van het gestolene; over de doodstraf wordt echter niet meer gerept.

Even merkwaardig als luguber is het feit, dat de bijen zelf soms als uitvoerders van een vonnis werden „aangewezen", zij het dan in zaken die buiten het Bijenrecht vielen.

Zo vertelt Boccaccio in zijn „Decamerone" (1ste dag, 9e geschiedenis), dat een zekere Ambrogio aan een paal werd gebonden en vervolgens met honing ingesmeerd. Vele insecten, waar onder zwermen bijen, zorgden er voor dat hij een vreselijke dood stierf.

In Afrika werd de veroordeelde voor het grootste deel ingegraven, terwijl hoofd en hals bedekt werden met een laagje honing of boter. Dit ingraven vond ook plaats bij de Germanen. Een variatie daarop was het „aantrekken" van een zgn. was-hemd.

Tenslotte nog dit. Ook de bijen konden voor de rechtbank gedaagd worden. Dit was bijvoorbeeld het geval, wanneer zij de oorzaak waren van het overlijden van iemand die zij gestoken hadden of als zij betrapt waren op het stelen van honing. De rechter vond beide delicten meestal zo ernstig, dat hij hen onverwijld veroordeelde tot de doodstraf. Waarschijnlijk maakte hij zich daarop snel uit de voeten, want de bijen mochten eens van plan zijn zich alsnog te gaan verdedigen!

Chr. Maillie
Zutphen.

Noot Red.: Zie omtrent de bijen in het Nederlandse recht ook Groentje van juni 1951 blz. 98-99, juli 1951 blz. 106-107 en aug. 1951 blz. 120-121.

DE BIJENWEIDE

En bent U er al op uitgetrokken, om eens na te gaan wat en waar er iets te halen is voor Uw bijtjes? Naar ik hoop heeft mijn vorige „praatje” U ertoe aangezet, „de handen uit de mouwen te steken”. U bent zelf, gewapend met een goede landkaart en een notitieboekje, erop uit gegaan om eens te kijken, wat er al zo bloeide, of in de toekomst, in bloei te verwachten is.

Het is haast wel zeker, dat U is meegevalle, wat er zoal aan drachtplanten in Uw omgeving voorkomt.

Mocht dit laatste echter niet zo zijn, een reden te meer, om tijdig uit te zien naar een drachtgebied, waar U naar toe kunt reizen. Er wordt n.l. dikwijls veel gepraat over drachtverbetering, maar het reizen met de bijen, naar een (beter) drachtgebied, is eigenlijk ook te zien als drachtverbetering. En ik hoop dat U n.a.l. van deze rubriek de dracht en alles wat daarmee samenhangt, met „andere ogen” gaat zien.

De stekken van wilgen, en andere heesters (Ribes-Jasmijn-Deutzia-e.d.) die U al reeds had „gesneden” worden nu uitgeplant op rijtjes. Plant de stekken op de rij op ongeveer 15 cm afstand en houd tussen de rijen een afstand 30-40 cm aan; a.s. najaar kan alles verplant worden. Vaste planten (Herfstasters-Helenium-Solidago e.a.) kunnen ook nog worden gescheurd en uitgeplant.

Denkt U er eens over, of het mogelijk is, om als Imkersvereniging, van wilgen en andere drachtplanten (b.v. Symphoricarpos = Sneeuwbes), eens een wat groter partijtje zelf te kweken, om deze later aan de Gemeente of een stichting cadeau te geven. Soms ontstaan hieruit leuke reacties, en uw medewerking wordt meestal erg op prijs gesteld. Het helpt weer mee de dracht te verbeteren; wilgen e.d. zijn hiervoor bij uitstek geschikt.

De gezaaide eenjarige zaai-bloemen, zijn inmiddels al kleine plantjes geworden, en deze zult U nu moeten „verspenen” d.i. op iets grotere afstand van elkaar verplanten, op een „voorlopig” beperkte ruimte. Later kunt U als geen nachtvorsten meer dreigen, na half mei) deze plantjes uitplanten in Uw tuin. Zorg ervoor, dat Uw huisgenoten onder de indruk komen

van Uw kweekkunst, en maak er een mooi geheel van, waar zij (maar ook Uw bijen) plezier aan beleven, ieder op zijn eigen manier. Stel U ook, weer eventueel in verenigingsverband (excursie) eens op de hoogte, wat er zoals aan drachtplanten te zien en te krijgen is. Breng eens een bezoek aan „Uw eigen Proefbijenstand”. U zult versteld staan, over de mogelijkheden die er zijn op gebied van drachtplanten.

Houd U verder eens stukken braakliggende grond (toekomstig bouwterrein of wegen) in de gaten. Mogelijk zijn hier met hulp van de Gemeente tijdelijk éénjarige drachtplanten uit te zaaien, om zodoende onkruid geen kans te geven. Denk dan eens aan Borago-, Phacelia-e.d. Houdt ook Uw omgeving (Gemeente-ruilverkaveling-e.d.m.) in de gaten. Neem tijdig contact op met de personen, die iets te maken hebben met het ontwerpen van de plannen, en het samenstellen van de beplanting.

Op de medewerking van de Voorlichtingsdienst voor de Bijenteelt kunt U altijd een beroep doen. Maar nodig is, dat deze dienst vooral tijdig op de hoogte wordt gebracht van de uit te voeren plannen. Als deze n.l. vaststaan, is er meestal niet veel meer te veranderen; soms is tijdig contact opnemen met de Wet-houder of een Gemeenteraadslid hierover zinvol. Vooral vlak voor de op handen zijnde verkiezingen, zijn deze lieden „gevoelig” voor een dergelijk verzoek.

Kijkt U ook eens in de a.s. bloeitijd van de besheesters zoals Cotoneasters, Berberis e.d. of deze in de bloei goed worden bevlogen, en hoe in het a.s. najaar deze heesters al of niet bezet zijn met bessen. (Ook nuttig voor de vogels.) In sommige steden laat de vrucht-zetting van deze heesters wel wat te wensen over; een niet of slechte „bijenbezetting” is hier meestal de oorzaak van.

Zelf maakte ik enkele jaren geleden een frap-pant geval mee: een vriend van me, die een bloemisterij en boomkwekerij heeft, had om zijn bedrijf als haag een dubbele rij hulsten staan, waarvan hij tegen Kerstmis de met bessen bezette takken verkocht aan de handel (Veiling). Op mijn advies (de planten gaven te weinig bessen) plantte hij nog er een aantal mannelijke hulsten bij (is tweehuizig) en plaatste

een paar bijenvolken gedurende de hulstbloei, (hij huurde deze volken). Het resultaat was zo goed, dat hij volgend jaar daarop geen volken meer huurde, maar zelf een paar volken kocht, en enthousiast imker werd.

U blijft toch ook op de kleine „wonderen” letten?

Ik bedoel daarmee, dat U let op de bijzondere dingen aan sommige drachtplanten.

Als straks de Mahonia en Berberissen bloeien, probeer dan eens met een fijne grasspriet of i.d. de „bijentong” na te bootsen. U zult zien, als U de bloempjes wat dieper aanraakt, dat dan de meeldraden, a.h.w. met „een klap” tegen de stamper slaan en bestuiving tot stand brengen. Andere, zoals de brem hebben een hefboom mechaniek in de bloemen, zodat een bij die zich op de bloem zet en daar in „door wil dringen” bij deze poging onbewust de hefboom in beweging brengt, en een „stempel op de rugzijde van het borststuk gedrukt krijgt van de meeldraden, die in beweging komen.

Bij het bezoeken van een volgende bloem komt dit stuifmeel weer op de stamper met het bekende gevolg. Het is bij brem zelfs zo, dat de bijen op den duur het overvloedig stuifmeel op het borststuk niet meer kunnen verwijderen en meerdere dagen te herkennen zijn als „Brem-bezoekers”.

Bij andere planten, zoals de (helaas maar weinig meer) in het wild voorkomende Orchideeën, blijft bij bloembezoek van de bijen, een stuifmeelklomp op een steeltje op de kop van de bij gekleefd zitten, die zodoende weer de volgende stamperbloem bestuift. Men noemde deze manier van stuifmeelvastkleven wel „hoorntjesziekte” (lijkt op hoorntjes op de bijenkop); het is gelukkig geen ziekte.

Andere bloemen zijn moeilijk door de bijen „diep te benaderen”, zoals b.v. de tuinboon-pronkboon - bosbes - dopheide e.d. op een stille zomeravond horen we de dikke hommels, gaatjes „knagen” in de bloeiende tuinbonen in onze moestuin, en zien even later, de slimme bijtjes, van dit door de hommels gemaakte „achterdeurtje” gebruik maken, om met hun tongtjes de nectar op te zuigen.

Andere planten weer hebben nectarklieren buiten de bloemen. We noemen deze extra-florale nectarieën en zien deze als twee verdikte knobbeltjes aan de bladstelen van kersen en pruimen en aan de onderkant van de bladeren van de groenblijvende laurierkers. Op warme zoele dagen kan het dan voorkomen, dat we druk bijen zien vliegen op deze bomen en (of) struiken. Deze bijten dan niet de kersen kapot, zoals wel eens wordt gedacht, maar

vliegen op deze nectarieën om daaruit de nectar te halen. Gevaar voor vergiftiging is niet uitgesloten, als dan b.v. de fruitteler toevallig een bespuiting uitvoert op de morel of kers. Wijs deze hier eens op; ook hij zal proberen zijn helpsters te sparen en spuiten met een ander middel of op een ander tijdstip.

Blijft U verder opletten en waarnemen (leren zien)

Ik twijfel niet aan Uw gezichtsvermogen, maar soms is men „ziende blind” en slaat men geen, of onvoldoende acht op hetgeen er rondom ons heen gebeurt. Let dus op al wat groeit en bloeit en kijk, hoe de bijen zich op de bloemen gedragen. Let ook eens op de kleuren van het stuifmeel bij het bevliegen van diverse drachtplanten; op den duur krijgt U er „Kijk” op, waarop de bijen vliegen.

Soms ziet U „nietige” of kleurloze bloempjes over het hoofd, b.v. de bloempjes van de vuilboom (*Rhamnus frangula*) die veel als ondergroei in de bossen voorkomt en de Sneeuwbes (*Symphoricarpos*) Deze gewassen bloeien zeer langdurig, meestal juni - juli - aug. en sept. en geven veel nectar.

Let op de a.s. zomerdrachtplanten en wat daar soms aan vooraf gaat, in sommige gebieden b.v. Framboos (mei - juni) Moerasandijvie - Grootvruchtige Bramen - Acacia (meestal korte bloeitijd en tijdens die bloei minderig weer). Noteer bloeitijden en plaatsen op Uw landkaart; denk eraan, „die schrijft die blijft” geldt ook voor het waarnemen van drachtplanten.

J. van Os
Ambrosiushoeve
Hilvarenbeek.

ONZE IMKERSAGENDA

Zaterdag 12 april Bijenmarkt Dordrecht op het Beverwijksplein.

Zaterdag 19 april Bijenmarkt Driebergen op het terrein van de Mavoschool Oranjelaan 8 te Driebergen.

Maandag 5 mei Bijenmarkt Groenlo. Alleen 's morgens.

Zaterdag 14 juni Bijenmarkt Paterswolde. Nadere gegevens in het meinumner.

Zaterdag 20 september 9e Honing- en Bijenmarkt te Ugchelen.

OFFICIELE MEDEDELINGEN

Aan onze medewerkers! Door ruimtegebrek moet er regelmatig kopij blijven overstaan, wat leidt tot boze brieven aan het adres van de redactie. Wij kunnen — pecuniae causa — niet steeds extra pagina's inlassen. Vooral de afd. secretarissen dienen hun verslagen kort en zakelijk te houden. Laat deze mededeling voor onze medewerkers geen aanleiding zijn geen kopij meer in te zenden. Er komen weer andere tijden!

REGLEMENT 1975

voor het bevruchtungsstation te Schiermonnikoog.

INZENDING en BETALING

1. Leden der vereniging hebben het recht tegen een vergoeding van f 3,— per volk, bevruchtungsfolkjes op het bevruchtungsstation te doen plaatsen.
2. Andere bijenhouders, mits lid van een der bij de stichting bedrijfsraad voor de nederlandse bijenhouderij aangesloten organisaties, kunnen bevruchtungsfolkjes op het station doen plaatsen tegen een vergoeding van f 5,— per volk.
3. Betaling van het verschuldigde bedrag dient te geschieden door overmaking op giro 89.98.89. t.n.v. dhr. R. H. Geskes, Alb. Schweitzerplantsoen 13 te Roden, tel. 05908-19699, gelijktijdig met de verzending der folkjes naar Schiermonnikoog. Bij niet tijdige betaling worden de folkjes niet teruggezonden.

OPENSTELLING

4. In 1975 wordt het station opengesteld gedurende de periode: 15 mei tot en met 31 juli 1975.

KASTEN EN VOLKEN

5. De ter plaatsing aangeboden volken moeten aan de volgende eisen voldoen:
 - a. Zij moeten voorzien zijn van voldoende voer.
 - b. De volken moeten vrij zijn van **darren** en **darrenbroed**.
 - c. De vlieggaten moeten afdoende kunnen worden afgesloten en wel zodanig dat de volken bij het afsluiten der vlieggaten tegelijkertijd lucht kunnen krijgen.
 - d. De vlieggaten moeten aan de binnenzijde voorzien zijn van een niet verstelbaar darrenrooster (doorlaat 5 m/m.)
 - e. De deksels moeten met schroeven op de kasten zijn vastgezet.
 - f. De kasten moeten zeer solide zijn, zodat inwatern bij regen uitgesloten is.

- g. Op elke kast moet met onuitwisbare verf duidelijk naam en adres van de eigenaar, met medevermelding van de naam der afdeling zijn aangebracht.
- h. Indien aan bovenvermelde eisen niet is voldaan, worden de kasten niet toegelaten op het bevruchtungsstation.
- i. De ventilatieopeningen moeten met metaalgaas zijn afgesloten. (in geen geval nylon)

PLAATSING VAN KRATTEN

Bij inzending van 2 of meer kastjes mogen deze in kratten van ten hoogstens 4 stuks worden ingezonden. De kasten moeten zodanig in de krat zijn aangebracht dat de vlieggaten geopend en gesloten kunnen worden zonder dat de kratten zelf geopend behoeven te worden.

6. De plaatsing geschiedt op aanwijzing van de leden der commissie.
7. De commissie zal voor toezicht zorgen, maar stelt zich niet aansprakelijk voor schade, die het gevolg is van diefstal, beschadiging of welke andere schade ook.
8. Gedurende de tijd dat de kastjes op het eiland zijn mogen zij **niet** worden geopend.
9. Met het oog op het vervliegen der koninginnen is het verboden om de terreinen van het bevruchtungsstation te betreden.

VERZENDING

10. De kasten moeten op nader vast te stellen data worden geadresseerd en verzonden in overleg met de Hr. R. H. Geskes. De verzending der kasten dient steeds **franco** te geschieden. Zij worden **niet franco** aan de eigenaar teruggezonden.

AANMELDING

11. Voordat men de teelt inleidt dient men daarvan mededeling te doen aan dhr. R. H. Geskes te Roden Alb. Schweitzerplantsoen 13 telefoon 05908-19699. Dit is nodig om eventuele spoedberichten direct aan de telers te kunnen doorgeven.
12. Mogelijke tussentijdse wijzigingen van het reglement worden uitsluitend bekend gemaakt aan de telers, die aan in artikel 11 genoemde verplichtingen hebben voldaan.

UIT DE JAAGKIEPS

Bijenparadijs

In de jaagkieps van september 1973 berichtten we over een eiland tussen Honolulu en Tokio, dat een waar bijenparadijs is. Er is nóg een bijenparadijs ontdekt, óók een eiland, en veel dichterbij huis. Het is het Griekse eiland Thasos. Het ligt in het noordelijkste deel van de Egeïsche Zee. Het heet ook wel: Taso. En het

is dus zó dichtbij, dat u er desgewenst in de vakantie eens kunt gaan kijken.

Tussen eind juli en de late herfst staan er onder de olijfebomen oost en west van de hoofdstad Limanas en ook op de beboste heuvels een „ongelofelijke massa bijenkasten“, lezen we in Die Biene april 1973, „veel meer bijelkaar dan waar ook ter wereld“. Ongeveer 50.000 daarvan zijn eigendom van de eilandbewoners en wel tweemaal zoveel worden aangevoerd door imkers van het nabije Griekse vasteland. De honingstroom is afkomstig van de bladluizen, die op de dennen en zilversparren leven. Het vaste land van Griekenland dankt aan dit eiland bijna de helft van zijn belangrijke honingopbrengt. En die helft, die van het paradijselijke eiland komt, zou ongeveer honderd spoorwegwagons vol honing zijn, ofwel duizend ton ofwel een miljoen kg.

Deze imkers hebben geen opleiding gehad, maar Europese grootimkers zouden heel wat van ze kunnen leren. Ze mogen hun kasten overal op het hele eiland neerzetten, ze behoeven er geen staangeld te betalen, noch aan de grondeigenaren, noch aan de overheid. De imkers van het vasteland kamperen bij hun bijen. Diefstal is op het eiland onbekend. (Maar diefstal wordt er dan ook gestraft met 7 jaar gevangenis!) Van het vasteland varen veerboten naar het vlak voor de kust gelegen eiland en op het eiland zijn de wegen goed en auto's en bussen rijden naar ieder hoekje van dit bijenparadijs. Aldus het bericht in Die Biene.

Bijenstal gestolen

In de tijd rond Pasen werd tussen Schwörstadt en Beuggen een bijenstal (zonder bijen) gestolen. De stal was ongeveer 2 bij 3 meter groot. Hij was gebouwd op een liggend raamwerk van hoekijzer, dat op zijn beurt op acht betonsokkels rustte. Voor het transport moet een kraanwagen gebruikt zijn. Adiz juni 1974 vraagt de imkers om uit te kijken waar deze bijenstal als tuinhuisje, als hengelaarsonderkomen of zoiets opduikt. Morgen kan het **uw** eigendom zijn dat verdwijnt, voorspelt het blad somber.

Grapje

Staatssekretaris Horst Werner van de Duitse deelstaat Hessen zei iets over bijen in de wetenschappelijke taal van de sociologie. We laten het onvertaald: Die Biene ist in ihrer sozial relevanten Struktur als sozioökonomisches Phänomen zur Supplementation der spätkapitalistischen Gesellschaft mit einer frustationshemmenden Substanz namens Honig darzustellen; dabei musz auf ihre Funktion zur Repression

unpriveliierter Schichten, sogenannter Imker, durch gesellschaftlich nicht erzwungene injizierung toxischer Substanzen und die Bewältigung der dadurch entstehenden Konflikte besonders eingegangen werden.

De heer Werner was echter bereid te proberen deze uitspraak nog iets te verbeteren en hij kwam toen tot de volgende tekst, die we even vertalen. De bij verschaft ons honing; zij kan ook steken. Adiz april 1974 nam dit grapje over uit de mededelingen van de Kamer van Koophandel te Gieszen.

Onze toekomst

Na een beschouwing over onze „wegwerpkultuur“ en de „nu ingezette bezinning“ schrijft dr. Dr(eher) in Die Biene van januari 1974 over de toekomst van de imkerij:

„Voor ons, imkers, rijst de vraag, hoe de nu ingezette ontwikkeling, die zich in de komende tientallen jaren zal voortzetten, zijn stempel zal drukken op de bijenhouderij en de honingmarkt. De vroegere ervaringen leren, dat de imkerij opleeft als het ons economisch slechter gaat. In dezelfde mate waarin het autorijden duurder wordt en op zondagen zelfs verboden is (en dat was het in januari 1974 nog!) groeit de neiging om thuis een zinvolle vrijetijdsbesteding te bedrijven, die iets oplevert. Kleine bijenstallen voor liefhebbers kunnen weer meer in de belangstelling komen. De laatste tijd hield men graag bijen op een mooi plekje in de vrije natuur, vaak op grote afstand van zijn woning. Dat zal nu moeilijker worden. Als de koopkracht van de mensen daalt, wordt het weer moeilijker om een afzetgebied te vinden voor dure honing. Bedrijfsimkers en nevenbedrijfsimkers krijgen het niet gemakkelijker. De imkersorganisaties zullen weer wat meer aan de kleine nevenbedrijfsimkers moeten denken, die in het verleden tegen elke crisis bestand gebleken zijn.“ Aldus dr. Dreher in het **begin** van 1974.

Stuifbal gevraagd

Stuifballen is de naam van een groep balvormige paddestoelen. Als je op een rijpe stuifbal trapt, komt er een wolk stof uit. Dat zijn de sporen. In Scottish mei 1974 vinden we een kort bericht met het opschrift: stuifbal gevraagd. Het luidt: Ik kom net terug van een reis naar de Merukrater in Tanzania, waar ik een demonstratie bijwoonde van een ouderwetse imker. Hij bedwelmde zijn bijen met de rook van een smeulende stuifbal, waarna hij op zijn dooie gemak de honig uit de bijenwoning oogstte. Na ongeveer een half uur waren de bijen weer springlevend. De bijenwoning was toen al weer gesloten en opgehangen in een boom.

OBSERVATIEKAST

„De Heer J. J. Speelziek uit Apeldoorn verraste ons met een bouwtekening voor doe-het-zelvers van een observatiekast, iets waaraan grote behoefte bestond. Het is door gebrek aan plaatsruimte niet mogelijk het artikel ineens te plaatsen. Daarom hierbij — opdat onze houtbewerkers zo spoedig mogelijk kunnen beginnen — het bouwgedeelte! Volgende maand het instructieve deel en de foto's." Red.

Een observatiekast verschaft ons een unieke gelegenheid het bijenleven in al zijn geledingen

te kunnen waarnemen en bestuderen. Ook vormt zij een dankbaar hulpmiddel bij de instructie en het houden van voordrachten.

In dit nummer is een bouwtekening opgenomen van een observatiekast, die speciaal werd ontworpen voor doe-het-zelvers; het is een aan de praktijk getoetst model, dat qua formaat op eenvoudige wijze in elke personenauto kan worden vervoerd en zich bij uitstek leent voor het geven van les en informatie over de bijen.

Materiaal:

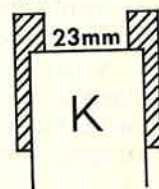
aan-tal	pos. nr.	benaming	dik	breed	lang
1	A	dakplank, vuren	1.5	14.	53.3
2	B	dak, multiplex (hechthout)	0.6	6.	50.4
2	C	dak, eindschotje	1.5	6.	10.1
		draagplank voerbak (wordt 0.5 cm			
1	D	ingelaten in zijschotjes)	1.5	3.8	44.7
2	E	afstandblok	2.7	3.	21.8
2	F	glasplaten (randen polijsten)	0.4	42.7	51.5
4	G	gordijnrail (kunststof)	—	—	49.7
2	H	deurtjes (hechthout)	1.8	48.7	43.2
1	I	bodem (hardhout)	2.	16.	54.
2	J	zijschotje	1.8	10.	54.5
2	K	afstandblok	2.7	3.	26.3
2	L	pianoscharnier	—	—	48.7
2	M	voerbak ise 1/2 Ø 7 cm gootpijp	—	—	43.7

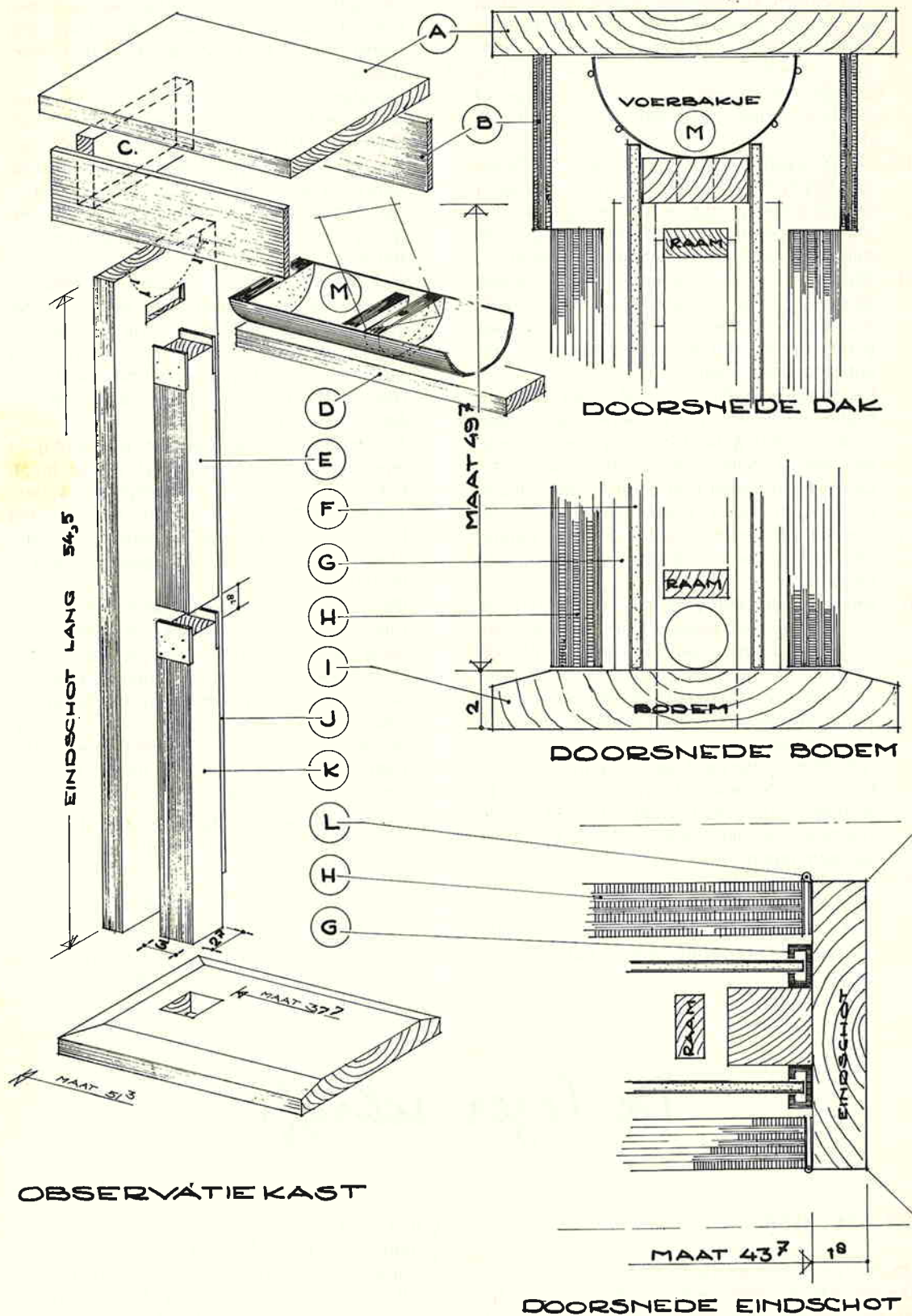
Werkwijze:

1. Bodem I voorzien van twee pasgaten; hier toe binnen de aftekening der gaten vooraf met een fijn boortje (3 mm) een gaatjesrand boren.
2. De randen van de bodem i.v.m. waterafvoer tot aan de opbouw afschuinen.
3. Op de zijschotjes J wordt op de aangegeven plaatsen een uitsparing (0.5 cm) gemaakt; het draagplankje D, dat hierin komt te vallen, is mede bepalend voor de bovenafstand tussen de twee zijschotjes, dus precisiewerk!
4. De afstandsblokken E en K worden met Bisontix en een paar spijkers op de zijschotjes J bevestigd. (K steekt 2 cm uit onder J).
5. De gordijnrail G wordt op de zijschotjes,

tegen de afstandsblokken geplakt.

6. Aan de bovenzijden der afstandsblokken worden opstaande randjes (bijv. kunststof, afvalstukjes gordijnrail) aangebracht; hiertussen komen de oortjes van de raampjes te liggen.
7. Attentie: linkerzijde = zijde, waar scharnieren, vlieggat en voergat komen. Circa 15 mm van de gordijnrail, gelegen boven deze opstaande randjes, wordt, alleen aan de rechterzijde, tot op de basis weggevoerd. (ingang voor het inhangen der raamoortjes)
8. Boor in draagplank D een gat van 2.5 cm Ø, middelpunt op 5 cm van de zijkant.
9. De voerbak M, die scherp tussen de schotjes past, wordt ter hoogte van het gat in

- de draagplank eveneens van een opening van 2.5 cm Ø voorzien; voorts bevestigen we aan de voerbak twee eind- en tussenschotjes, een en ander conform het principe „voerbak Mommers”. Voor dit doel kunnen halve rondjes dun, hard hout of wellicht beter kunststof plaatjes dienst doen.
10. Tegen dakplank A worden aan de vlakke onderkant de zijkanalen B en C geplaatst en wel zodanig, dat het dak als een deksel over de voerbak past. B en C tegen de dakplank lijmen, C bovendien spijkeren.
 11. We gaan nu de zijschotten in de bodem aanbrengen en gelijktijdig de draagplank monteren. (tijdens het passen de draagplank d.m.v. een elastiek tussen de zijschotten inklemmen)
De juiste opstelling van het aldus ontstane frame wordt met de winkelhaak nagelopen; is het geheel correct, dan bevestigen we de delen met Bisontix aan elkaar. Ook na het lijmen nog even de winkelhaak raadplegen. Geef hierna het frame voldoende tijd om te drogen, zodat we nadien een solide basis bezitten om verder te gaan.
 12. Bevestig de pianoscharnieren L aan de deurtjes en vervolgens met de deurtjes aan de zijschotten van het frame; willen de deurtjes keurig haaks openen en sluiten, en bodemvrij functioneren, dan is het gewenst aan dit onderdeel optimale aandacht te schenken.
N.B. Het is uiteraard ook mogelijk de deurtjes voor de bouw van het frame aan te brengen; zulks lijkt praktischer, doch de montage van het frame verloopt dan minder eenvoudig.
 13. Vervolgens wordt het vlieggat aan de linkerzijde, op enkele mm afstand van de bodem aangebracht; grootte 2 x 1 cm. Het gat, van buiten gezien, schuin oplopend inboren.
 14. Het sluitwerk van de deurtjes en van het vlieggat, alsmede de plaatsing van een tweetal handgrepen aan de zijschotten wordt aan de fantasie van de maker overgelaten.
 15. Ventilatie: het gedeelte van de voerbak, waar de bijen zich kunnen bevinden, afdekken met fijn horregaas, dat om de randen van de voerbak wordt vastgeklemd; voorts in een der lange verticale zijzijden van het dak een ventilatieopening aanbrengen en aan de binnenzijde afdekken met horregaas.
 16. Het geheel voorzien van een fris uiterlijk, waarbij het door de bijen te benutten deel vervrij wordt gelaten; vooraf worden de kopse zijden van het hout en eventuele gaatjes op geëigende wijze behandeld. (Bijv. dak lichtgroen, bodem naturel en rest bruin beitsen)
 17. Teneinde de observatiekast eenvoudig te kunnen hanteren (transport) is de maatvoering zo compact mogelijk gehouden; voor opstelling in de open lucht is het i.v.m. de stabiliteit noodzakelijk de bodemplank van de kast op een grotere plank in te klemmen.
 18. Bezit u zelf het een en ander aan materiaal, dan is het mogelijk de kosten van deze kast aanzienlijk beneden de f 50,— te houden; (zo gebruikte ondergetekende voor de twee glasplaten een oud broeikasraam).
In het haaks en mm-scherp zagen door hobby-shops e.d. ware een niet al te groot vertrouwen te stellen.
Tot besluit succes gewenst met de fabricage en de observatie nadien als bekroning van het werk.
Dit ontwerp kwam tot stand in samenwerking met dhr. Pries te Zwolle.

J. J. Speelziek,
Apeldoorn.

De lezer schrijft

HET GESCHENK

Op een prachtige stralende zondag in mei zouden we met de hele familie in een bungalowtje op de Veluwe mijn 50ste verjaardag vieren. Kinderen, broers, zusters, neven en nichten,

kortom alles wat al zo aanwezig was zou juist op een open plekje in het bos de thee met een stuk Abraham gebruiken toen een vreemd geluid het bos vervulde en overal pijlsnel zwarte dingetjes door de lucht heen en weer schoten.

„Een bijenzwerm!“ riep mijn jongste dochter, niet geheel onbekend met dit verschijnsel, tot

schrik van de stadse familieleden. En inderdaad, even later concentreerde zich het vliegende gewriemel op een dennetak midden boven de feestvierders. In een kwartier hing er een prachtige tros. Zo'n geschenk uit de hemel kun je toch moeilijk laten gaan, maar wie had daar nu op gerekend? Hoe moesten we dat mee naar huis nemen? Het enige dat we konden vinden was een kartonnen doos, een oude dweil en een stukje touw. Daar moesten we het mee doen. Met het stukje touw bonden we de dweil in de doos om een ruw oppervlak te krijgen waar de bijen zich aan vast konden houden. De zwerm hing te hoog om er gemakkelijk bij te kunnen zonder hulp.

Plechtig werd aan de feestvierders verklaard dat zwermende bijen nooit steken en de zwerm zag er inderdaad zo volmaakt rustig uit, dat tenslotte voldoende helpers bereid waren om een wrak bouwsel van een tafeltje en een keukentrapje vast te houden. Zo kon juist de doos onder zwerm gebracht worden... toen een korte ruk aan de tak en... met een zachte plof zat de hele zwerm in de doos. Kleedje er over en klaar. Voor de stadse familieleden een prachtige demonstratie hoe onschuldig onze bijen zijn, zonder kap, zonder rook, een baas van een zwerm geschept, geen gestoken mens en geen gekneusde bij.

's Avonds mee naar huis en meteen in een zesramer gezet. Een paar dagen later gaf ik de moeder maar het nummertje 50 op de kop, ze was per slot op mijn 50ste verjaardag gearriveerd!

N. van Suchtelen.

Koninginneteelt in moergoede volken

Zo luidt de titel van dit in 1938 verschenen boekje van de zweedse schrijver en koninginneteler Ivar Hedberg. Onlangs is hiervan de derde druk verschenen aangevuld met moderne werk methoden door zijn opvolger Sture Sjögren.

Het boekje heeft niet de pretentie een leerboek te zijn over de koninginneteelt, maar wil slechts belangstelling wekken voor deze zo verwaarloosde en toch zo vitale tak van de bijenteelt.

De schrijver is er van uit gegaan, dat elke imker door stelselmatige selectie van zijn bijenvolken, de bijenstand aanmerkelijk kan verbeteren. Reeds vanaf 1917 teelde Hedberg jaarlijks honderden koninginnen. Zijn leermeester

was de beroemde italiaanse koninginnekweker Piana in Bologna, die in de hele wereld bekend is voor zijn italiaanse koninginnen.

Ik ben, als vertaler en bewerker, de zweedse Rijksbijenteelt Vereniging dankbaar, dat zij, als houdster van auteursrechten, mij toestemming heeft gegeven de waardevolle teeltmethoden van Hedberg c.s. thans in het Maandblad voor de Bijenteelt te mogen publiceren.

Dit als een welkome aanvulling van onze toch al zo schaarse literatuur over de koninginneteelt.

Wie deze fascinerende tak van de bijenteelt wil beoefenen (en ik hoop, dat het er velen zullen zijn) moet zich er wel van bewust zijn, dat

er met levend materiaal gewerkt wordt, waarbij teleurstellingen niet uitgesloten zijn. Naast veel geduld, een goed gezichtsvermogen en naast chirurgische handen moet men een ge-degen kennis hebben van het leven der bijen en de koninginneteelt in het bijzonder.

Wat dit laatste betreft daartoe dienen deze artikelen. Moge zij de weg wijzen om het ge-wenste resultaat te bereiken nl. door konin-ginneteelt, rationele bijenteelt.

M. Regout, vertaler
Drottningodling i viseriktiga
Samhällen
Ivar Hedberg
2de en 3de druk omgewerkt
door Sture Sjögren.

Algemeen

De honingoogst is afhankelijk van een aantal factoren zoals: het weer, de afzondering van nektar en de koningin.

De imker moge dan zijn ideale kast gevonden hebben, zijn bijen verzorgen volgens de beste methoden, de bloemen bij gunstig weer over-vloedig nektar geven, hij zal geen hoge honing-opbrengst krijgen, tenzij hij de beschikking heeft over goede vruchtbare jonge koningin-nen, die bovendien aangepast zijn aan de drachtverhoudingen van de plaats waar hij im-kert.

Om deze te verkrijgen, zal hij een keuze moe-ten maken uit de beste volken van zijn bijen-stand en hiervan jonge vruchtbare koninginnen moeten kweken.

1. **Leeftijd:** een koningin kan 5 jaar oud wor-den. Na het tweede jaar neemt de legcapa-citeit af en is zij niet meer in staat een vol-doende sterk volk in stand te houden. Na twee jaar moet zij dus vervangen worden. Slechts in het geval zij voor de imker van biezondere waarde is, kan men haar nog een 3de en zelfs een 4de jaar aanhouden, maar dan alléén in een teeltvolk. Een hoge honingopbrengst kan men er niet meer van verwachten.

De leeftijd wordt bepaald door het aantal winters, dat zij heeft doorgemaakt. Is zij in de zomer van 1972 geboren, dan is zij in 1973 eenjarig en tweejarig in 1974. In het najaar (augustus 1974) moet zij vervangen worden door een jonge vruchtbare konin-gin.

2. **Afstamming:** het is al vaker voorgekomen, dat bij 2 volken, die dezelfde hoeveelheid broed en aantal vliegbijen hebben, het ene volk aanmerkelijk hogere opbrengst geeft dan het andere. Hetzelfde kan voorkomen

bij een volk, dat in verhouding tot het aan-tal ramen met broed, een ongewoon groot aantal vliegbijen heeft en dat veel hogere opbrengsten geeft dan een ander volk met dezelfde hoeveelheid broed. De oorzaak hiervan is te vinden in het feit, dat de vlieg-bijen van het ene volk langer leven dan het andere en dus veel meer honing verzame-len.

Deze en andere factoren, zoals verzamel-ijver, ziektebestendigheid, zwermtraagheid en handelbaarheid, moeten de keuze bepa-len van het teeltvolk, waarvan men konin-ginnen wil kweken.

3. **Vruchtbaarheid:** Deze tekent zich af door een regelmatige eierleg. De broedramen moeten gevuld zijn met broed van dezelfde leeftijd en zich uitstrekken van latje tot latje zonder één cel over te slaan zgn. plank-broed.

Reeds in het vroege voorjaar komt de ko-ningin in actie, en 4 weken vóór de hoofd-dracht heeft het volk de beschikking over 8 tot 10 ramen gevuld met broed, dat zich op de juiste tijd ontwikkelt tot vliegbijen om de oogst binnen te halen.

Keuze van het teeltvolk:

Elk van onze volken geven wij waardepunten van 3 tot 1 of van 4 tot 0. Positieve eigenschap-pen hebben een hoog cijfer, de negatieve een laag. De optelling van het aantal punten geeft een wiskundig gemiddelde van de eigenschap-pen van het volk, ter beoordeling.

Kast 1.

de overwintering was goed:	3 punten
voorjaarsontwikkeling id.	3 „
zomer ontwikkeling verstoord door zwermen	1 „
het volk eveneens steeklustig	1 „
honingopbrengst beneden het gemiddelde	2 „
Totaal	10 „
dit volk komt niet in aanmerking als teeltvolk	

Kast 2.

goede overwintering	3 punten
lente en zomer goed	3 plus
	3 „
het volk zwermde niet	3 „
is zachtvaardig en laat zich goed behandelen	3 „
opbrengst boven het gemiddelde 140%	3 „
Totaal	18 punten

geen ziekte; de bijen vlogen ook bij koud weer, terwijl de ander binnen bleven. Bovendien heeft dit volk een 2 jarige koningin in de beste conditie. Dit is een pluspunt. De bijen van dit volk hebben een langere levensduur dan de andere. Wanneer een vliegbij in de zomer enkele dagen langer leeft, dan is dit gemiddeld genomen zeer waardevol.

Dit volk komt in aanmerking niet alleen als teeltvolk voor koninginnen maar ook voor de teelt van darren.

Kast 3.

slechte overwintering	1 punt
lente en zomer ontw. slecht	1 plus
	1 punt
steeklust normaal	2 „
geen zwermen	3 „
opbrengst zeer laag 30%	0 punt
bovendien waren de bijen zeer onrustig op de raten.	

Totaal 8 punten

Komt niet in aanmerking als teeltvolk.

IN DEZE GEEST WORDEN ALLE VOLKEN BEOORDEELD

De imker, die een grotere bijenstal heeft, heeft meer mogelijkheden om effectiever te selecteren.

Een factor, die een belangrijke plaats inneemt bij de beoordeling van honing opbrengsten, is de opstelling van de kasten en de invloed van de wind, waardoor haalbijen vervliegen en in de verkeerde kast terecht komen. Volken, die in de wind staan zijn bijen-arter dan die welke beschut staan.

De beoordeling van teeltvolken kan ook plaats hebben op een meer wetenschappelijke wijze of wel volgens algemene grondslagen.

Het eerste berust op individueel karakter kleur, uiterlijke banden, beharing, adernet van de vleugels (cubitaal index), tonglengte enz. De tweede berust meer op collectieve eigenschappen, zoals ontwikkeling, opbrengsten en andere factoren, die van belang zijn. Helaas bestaan er geen standaard normen voor de beoordeling van een volk. Elke imker zal volgens zijn eigen richtlijnen moeten werken. Tenslotte volgt hier een algemene beoordeling:

overwintering goed	3 pnt. of +
lente ontwikkeling, goed	3 pnt. of +
zomer ontwikkeling, goed	3 pnt. of +
bouwdrift, middelmatig	2 pnt. of x
zwermrust, middelmatig	2 pnt. of x
zachtaardig	3 pnt. of +

Totaal 16 p. of 4+ en 2x

opbrengst: 35 kg.

gemiddeld voor hele bijenstand: 20 kg.

relatieve opbrengst 175%

geen ziekte, geen neiging tot roverij

EIND BEOORDELING: goede plus variant.

Deze vorm van „plus varianten" is ongeveer het hoogste, dat men door selectie kan bereiken.

ONTWIKKELING VAN DE KONINGIN

Om een werksterlarve tot koningin te laten uitgroeien, mag zij niet ouder zijn dan 1½ tot 2 dagen (lees etmalen). De werksters en de kon. larven krijgen nl. de eerste levensdagen hetzelfde voedsel. Na die tijd is de samenstelling van het voedsel geheel anders voor de koninginnen. Gedurende 5 dagen drijft de Koningin-larve voortdurend in speciaal daarvoor bereid voedsel. De larve wordt dan zo groot, dat zij zich uitstrekt met de kop naar beneden, waardoor de Koninginnecel aanmerkelijk verlengd wordt, waarna de bijen de dop dicht maken met een poreus dekseltje van was en stuifmeel. Nadat de dop gesloten is heeft er gedurende de eerste twee dagen geen noemenswaardige verandering plaats. Gedurende deze tijd kan de dop, zonder dat de larve beschadigd wordt behandeld worden, d.w.z. men kan de dop zonder risico uitsnijden en omdraaien, waarbij er dan wel op gelet dient te worden, dat de larve niet tot het uiteinde van de dop gestoten wordt, anders breekt zij haar nek. Daarentegen is de gesloten moerdop gevoelig voor temperatuurswisselingen en het is evenzeer gevaarlijk om de koninginndop aan directe zonnestralen bloot te stellen door haar b.v. op het dak van een bijenkast te leggen.

De derde dag nadat de moerdop gesloten is gaat de larve over in het popstadium en ondergaat daardoor een serie veranderingen. Eerst wordt de kop gevormd, daarna het middenlijf en tenslotte de vleugels en de poten. In die tijd spint zij een kokon van uiterst fijne draden, die zo taai zijn, dat zelfs de werksters moeite hebben deze stuk te bijten, terwijl de koningin dit dank zij haar sterke kaken zonder enige moeite kan doen. Wordt een koninginndop door de werksters stuk gebeten, dan wordt zij nooit aangegrepen in het spitse uiteinde, maar zij bijten gaten in de zijanten van het bovendee, waar geen kokon is en de pop gemakkelijk bereikbaar is.

Voor het uitsnijden van moerdoppen is het aan te raden te wachten tot de 7de dag. De 8ste dag of in het begin van de 9de is de koningin volwassen en gereed om uit haar cel te krui-pen.

Vatten wij nu de drie categorieën waaruit een bijenvolk bestaat in het kort samen: (cijfers in dagen)

	Koningin	Dar	Werkster			
Ei	3	3	3	Bouwdrift		12-14
Larf	5½	6	6	Haal of vliegbij		20-24
Pop	8½	15	12	Levensduur	2-5	4-6 6 weken
Totale ontwikkeling	16-17	24	21		jaar	tot
Geslachtsrijpheid	8-30	12	—			9 mnd
Voedsterbij	—	—	6-10			(overwintering)

AFDELINGSNIEUWS

60 JAAR NOTULEN VAN DE AFDELING HAREN-PATERSWOLDE e.o.

Oprichting op 8 september 1914 met 22 leden, met een inleg van f 0,25 per lid. Het eerste jaar bedroegen de inkomsten f 37,50 en de uitgaven f 37,785,—, zodat er een tekort was van f 0,285,—. In 1915 sloot de afdeling zich aan bij de Landedijkse vereniging met 33 leden.

De notulen van vele daarop volgende jaren geven niet veel bijzonderheden over het leven van de imker met zijn bijen. De suikerprijs is vaak onderwerp van gesprek.

Vlak voor de Tweede Wereldoorlog in maart 1940 werd het 25-jarig bestaan gevierd. Het ledental was gestegen tot 59. Voordien was het ook al eens gedaald tot 13.

De eerste vergadering in de oorlog vond plaats in maart 1941, met schriftelijke vergunning van de Procureur Generaal te Leeuwarden. Kennelijk was er een vergaderverbod. Ook werd melding gemaakt van een voorschrift, dat alle geoogste honing tegen een vastgestelde prijs aan de regering moest worden geleverd.

In 1942, als het ledental is gestegen tot 105, spreken de notulen voornamelijk nog over tabak en suiker, maar in de herfst verschijnt het woord „verenigings-leider“ in de notulen. De landelijke organisatie gaat deel uitmaken van de afdeling „kleindierteelt“ van de „Landstand“.

Red. Onze vereniging heeft nimmer deel uitgemaakt van de Landstand. Zie de brochure „Bijenteelt en Bezetting“ van Mr. L. R. J. Ridder van Rappard. Verkrijgbaar bij het Bijenhuis.

Het bestuur van de afdeling, onder voorzitterschap van de heer F. P. J. Camphuis, treedt en bloc af, uit protest in de hoop dat andere afdelingen zullen volgen. Dit is niet het geval en onder dreigementen van hogerhand neemt het bestuur zijn plaats weer in. In juni 1942 zal de Rijksbijenteeltconsulent Dr Minderhoud een lezing houden in Paterswolde. Een volle zaal wacht, bij echte koffie en Goudse pijpen, op de spreker, die na veel vertraging arriveert op het Station Groningen, maar een taxi mag niet rijden zonder „doktersverklaring“ zodat de lezing niet doorgaat. Men besluit voortaan alleen te vergaderen bij volle maan, om ongelukken te voorkomen.

De materiaalpositie begint nijpend te worden. Uit het buitenland wordt niets meer aangevoerd, hout voor kasten is er niet enz. Op zuinigheid wordt aangedrongen.

Er ontstaan moeilijkheden met de verenigingsleider,

omdat de afdeling niet voldoende medewerkt aan de verplichte honinglevering. Blijkens de notulen opende de heer Camphuis — die al meer dan 20 jaar voorzitter was — op 9 maart 1944 de laatste vergadering in de oorlog.

Eerst in oktober 1945 wordt weer vergaderd. Dan wordt het overlijden van de heer Camphuis herdacht. Hij werd gevangen genomen en keerde niet uit Duitsland terug.

In 1946 moet met het oog op de voorgeschreven zuivering het gehele bestuur aftreden. En bloc wordt het herkozen.

Na de oorlog komt de afdeling in rustiger vaarwater. Het aantal leden, dat eens 177 bedroeg, daalt gestaag. Men organiseert cursussen, bijstandinspecties enz. en men praat over suikerprijzen en slechte drachten.

In 1946 is de opkomst plotseling groot. 59 leden komen ter vergadering. Het blijkt dat enige halve ponden tabak worden verloot. 1947 is een jubeljaar. De honing heeft rijkelijk gevloeid. Meer dan 150 pond per volk wordt gesignaleerd.

In 1948 stort ieder lid 2 cent om de jubilerende algemeene secretaris de heer Joustra, een cadeau aan te bieden.

In 1964 bij het 50-jarig bestaan van de afdeling ontvangt de voorzitter de heer Planting, uit handen van het hoofdbestuurslid de heer R. H. Geskes de gouden medaille van de vereniging. Het aantal leden is gedaald tot 37.

In 1967 wordt een depôt onder leiding van de heer Kruse opgericht. En de notulen gaan voort met benoemingen, lezingen, praatavonden, suikerprijzen, honingooigsten films dia's en zo belanden wij in het heden.

14 januari 1975

Feestelijke jaarvergadering t.g.v. het 60-jarig bestaan. De leden hebben hun dames medegebracht.

Ir P. G. Norg treedt af als voorzitter en wordt opgevolgd door de heer F. H. C. Kruse. De overige leden van het bestuur zijn G. van Huffelen, secretaris, K. Veenkant, penningmeester, J. Ardens en E. Wietzes, commissarissen.

Het zakelijk deel van de vergadering wordt snel afgewerkt en het feestelijke deel kan beginnen.

Hoofdbestuurslid R. H. Geskes wenst de afdeling geluk en maakt meteen van de gelegenheid gebruik om de heer H. de Kleine de gouden bij op te spelden voor meer dan 40 jaar verdienstelijk lidmaatschap.

Bovendien deelt hij mede, dat de afdeling met haar

ongeveer 50 leden de grootste van Groningen is geworden.

Kraantjespotten met koffie en Groningerkoek brengen gezelligheid en in de pauze een grote verloting zonder nieten.

Alle dames ontvangen een potplant, ter beschikking gesteld door het lid, de heer Arends.

Na de pauze draagt de heer Norg een kostelijk stuk voor. Hij laat nu eens niet de imkers maar de bijen aan het woord en menig imker komt er niet zo best af.

De rest van de avond wordt verzorgd door mevrouw M. Bekkering-Duiker uit Eelde, die gekleed in oud-Drentse klederdracht 60 jaren imkers- en bijenleven de revue laat passeren in dichtvorm. Daarna houdt zij enige Drentse voordrachten, die zeer worden gewaardeerd.

Een geslaagd feest

De imkers van Haren-Paterswolde e.o. hopen nog talloze jaren bijeen te komen, pratend over hun bijen en desnoods over een enkel slecht honingjaar, maar hopenlijk niet weer over een „verenigingsleider“, „landstand“ of „verplichte honinglevering“.

AFD. DIEREN E.O.

De niet aanwezige leden van onze afdeling hebben op 4 maart een interessante lezing gemist. Om 20.15 uur opende de heer de Reus deze lezing, daar de voorzitter de heer Brouwer op deze avond een beginnerscursus leidde. Hij heette in het bijzonder welkom, de heer Maagendans, H. B. lid van de groep Veluwe, de afgevaardigden van de omliggende Afdelingen enkele belangstellenden uit Zeist en een aantal studenten van de Bio-Dynamische Landbouwschool, die in de omgeving van Tiel gevestigd is.

De heer S. Fontein uit Rheden begon zijn lezing over Bijen en Astrologie met een exposé over het ontstaan en de ontdekking van de invloeden die bijen en ook planten ondergaan van de straling van sterren en planeten, die wij vooral te danken hebben aan Maria Thun uit Duitsland. Vooral de stand van de maan tegenover de sterrenbeelden van de Dierenriem is bijzonder belangrijk voor het doen en laten van de bijen. Zo kan men bijv. beter niet in de kasten komen als de maan in het teken van de Stier staat want dan bouwen de bijen en zijn ze stekkerig. Beter is het als de maan in het teken van de leeuw staat, want dan halen de bijen hoofdzakelijk nectar en zijn ze minder stekkerig.

Door middel van tekeningen maakte de heer Fontein het geheel duidelijk en werd het een boeiende lezing. Na de pauze waarin door de Afdeling een kopje koffie werd aangeboden, werden vele vragen op de heer Fontein afgevuurd, waaruit bleek, dat niet iedereen deze zaken voetstoots aannam. U moet het in de praktijk maar eens proberen aan de hand van de kalender van Maria Thun. Het resultaat was dat hij vele zaai- en bijenkalenders verkocht. Een handicap is echter, dat velen het Duits in welke taal de kalender gesteld is, niet kunnen lezen. Het is te hopen, dat het volgend jaar mogelijk is een nederlandse vertaling te leveren.

Aan het einde van de lezing, dankte de secretaris voor de belangstelling en maakte bekend, dat er maandag tien maart een bijenartikelen tentoonstelling in Eerbeek was en er ook een film vertoond zou worden. Op 8 april is er in samenwerking met het NIVON een dia-avond over bloemen en planten in zaal de Klok. De avond begint om 20.00 uur.

Hij nodigde alle aanwezigen en alle afdelingen uit ook deze dia-avond bij te wonen. Hierna wenste hij iedereen wel thuis.

AFD. DOETINCHEM E.O.

Reikhalzend hadden de afdeling Doetinchem en Omstreken, en de genodigde andere afdelingen van onze vereniging in de omgeving en van de Imkersbond van de A.B.T.B. en trouwens ook andere genodigden uitgekeken naar de komst van onze algemene voorzitter **Mr. L. R. J. ridder van Rappard**, zowel om onze voorzitter nu eens in ons midden te hebben als om het hier nog nooit behandelde dubbele onderwerp: „Het imkeren in Oost en West en de internationale samenwerking in Apimondia“. Eindelijk was het dan zover op dinsdagavond 4 februari 1975 in zaal Dimmedal te Doetinchem.

De heer van Rappard begon met een zeer lange inleiding van persoonlijke aard. Hoe hij vroeger zelf het imkeren van zijn Moeder had geleerd, zijn geslacht lang in de Achterhoek had gewoond (wat zal hij zeggen als hij in Groningen een lezing houdt of in Maastricht?), zijn Oom in 1896 voorzitter was geweest van de toenmalige Gelders Overijsselse Maatschappij van Landbouw en al dat soort vertrouwenwekkende bijzonderheden meer.

Vervolgens vertelde de spreker hoe hij in onze vereniging betrokken was geraakt. Het was voor hem een uitdaging geweest; van midden 1937 was hij algemeen voorzitter geweest (dus wij kunnen de vlag alvast klaar leggen voor het 40-jarig jubileum). Het verslag zou te lang worden als hier de strijd werd weergegeven, welke de voorzitter op allerlei fronten heeft gevoerd, o.a. tegen de krenterigheid; men viel destijds zelfs dood op een kwartje contributieverhoging of minder zelfs. Vermeld zij alleen nog, hoe de heer van Rappard het steeds betreurd heeft, dat in 1921 de katholieke bonden zich hadden afgesplitst. Hij betuigde zich een krachtig voorstander van de hereniging, maar dan moesten alle partijen ook alles inbrengen wat zij bezaten (rechtstreeks of onrechtstreeks).

Nu kwam de spreker op Oost Europa. Hij betuigde gevoelens van grote sympathie, doch ook van schuld van ons allen tegen die volken, welke door het westen bij de conferentie te Jalta eenvoudig in de steek werden gelaten.

Spreker vertelde overigens, dat de imkers in sommige van die landen economisch een zeer prettige uitzonderingspositie innemen. Zij moeten per volk 15 kilogram honing inleveren tegen vastgestelde prijzen, maar de rest mogen zij behouden en vrij verkopen. Een imker met zo ongeveer 70 volken, behaalt dan een inkomen dat vijfmaal zo groot is als dat van een professor en als hij ook nog koninginvoedsel weet te winnen, kan hij zich ieder jaar een nieuwe auto aanschaffen. Vroeger mochten dan ook alleen invaliden bijen houden, mensen die anders niet aan het normale productieproces konden deelnemen. Toen kwam het zelfs voor, dat men zichzelf enigszins verminkte om een vergunning tot bijenhouden te kunnen verkrijgen. Dat is nu echter voorbij.

Toen kwam de spreker op het tweede gedeelte van zijn voordracht: de Internationale Samenwerking. Het eerste congres had in Brussel plaats in 1897. Er volgden verschillende andere, met in 1902 zelfs een in 's Hertogenbosch. De stoot tot Apimondia kwam eigenlijk op het 12e Internationale Bijenteeltcongres te Zürich in 1939. Er waren tot dusverre twee groepen: een frans-italiaanse Kongsie "Les Congres internationaux d'apiculture" en de engelstalige "Apisclub". Nu besloot men tot eenheid en in 1941 zou in Nederland het volgende congres worden gehouden, dat vanwege de Tweede Wereldoorlog echter niet doorging. Vanzelfsprekend waren er daarna eerst zeer grote moeilijkheden. In 1947 echter werd het contact hersteld en de eerste oproep die uitging voor de nieuwe internationale organisatie was onderte-

kend door een vertegenwoordiger van beide genoemde organisaties en — Gij raadt het reeds — spreker zelf, die er steeds op gehamerd had: Alles of niets; indien ook de Duitsers, dan ook de Russen; bijen kennen geen grenzen. Op het Congres in Amsterdam in 1949 werd Apimondia dan tenslotte opgericht.

Er was echter nog heel wat werk te verzetten. Vele scheidsmuren moesten worden geslecht, ook bijvoorbeeld die tussen de zuivere wetenschapsbeoefenaars en de grote mannen van de praktijk.

Er volgden weer vele congressen om de twee jaar in Oost en West; in 1975 wordt het Grenoble. In Boekarest (1965) riep onze voorzitter uit: "Imker aller Länder verenigt Euch!"

Tenslotte gaf de spreker nog een overzicht van de organisatie van Apimondia en de secties waarin deze werkt, maar dit moge de stof zijn voor een afzonderlijk artikel in ons maandschrift.

Na de lezing kwam er nog een grote verrassing voor de heer H. Becking te Varsseveld, op deze bijeenkomst aanwezig. De heer van Rappard vroeg opnieuw het woord en richtte zich nu tot de heer Becking, die tot voor kort vele, zeer vele jaren secretaris is geweest van de afdeling Varsseveld en thans nog secretaris, ook al zeer lang van de groep „Achterhoek en Liemers" en van de kring „de Achterhoek". Daar ging het nu echter niet om. Tijdens de ziekte van de heer van de Weert is de heer Becking vele maanden lang wekelijks naar het Bijenhuis gekomen om een flink stuk af te bijten van het zich opstapelende werk en hij heeft zijn werkzaamheden niet in rekening willen brengen; hij heeft het geheel gedaan voor de goede zaak. De algemeen voorzitter sprak namens het hoofdbestuur enige woorden van hartelijke dank en overhandigde aan de heer Becking een gloednieuwe spaarkast. Met een daverend applaus stemde de zaal in met deze welverdiende hulde.

Tenslotte sloot de afdelingsvoorzitter, de heer J. van Arragon, de bijeenkomst onder dankzegging aan de spreker, aan wie hij een pakje met geestrijke inhoud overhandigde, aan de heer Kastein voor de voortreffelijke organisatie van de loterij en aan alle toehoorders (een kleine 100) voor hun belangstelling.

De afdelingssecretaris.

AFDELING OEGSTGEEST EN OMSTREKEN

Op vrijdag 17 januari jongstleden kwam te Oegstgeest een groep enthousiaste imkers bijeen om een bijenvereniging op te richten.

Na een kort inleidend woord werd direct aan de oprichtingsvergadering begonnen. De heer Van der Meulen van het hoofdbestuur afdeling Zuid-Holland kreeg de ledenlijst overhandigd, met welk symbolisch gebaar de oprichting een feit was.

Hierna werden een voorlopig bestuur en een verenigingsnaam gekozen. In het voorlopig bestuur hebben zitting: de heren Nagtegaal (voorzitter), Van der Post (penningmeester) en Verbaken (secretaris). Met algemene stemmen werd besloten, dat de vereniging "Afdeling Oegstgeest en omstreken" moest heten. Hierna werd in het kort het programma voor het komende jaar uiteengezet, onder meer inhoudende het reizen, koninginnteelt en imkershulp.

Na een korte pauze gaf de heer Van der Post een uitvoerige toelichting op een dia-serie, die vooral betrekking had op het reizen.

Nadat een toast uitgebracht was op de nieuwe afdeling, werd de vergadering gesloten, voor wat betreft het officiële gedeelte.

A. Verbaken,
secretaris.

AFD. BUNNIK-HOUTEN

Er zijn de laatste maand veel activiteiten afgesloten en aangevangen, te veel om ze allemaal uitvoerig te beschrijven. Vanuit onze afdeling zijn 4 beginnerscursussen van start gegaan met 7 praktijkgroepen. Een drukbezochte propaganda-avond werd er gehouden in Houten, en vlechtcursussen werden afgesloten in Houten, Loenen a.d. Vecht. Door onze vlechtmesters werd deze winter aan een kleine 300 mensen vlechtonderwijs gegeven. De Heide werkweek is van 8 t.e.m. 11 mei a.s. Het belooft een groots evenement te worden. Ook de andere cursussen draaien goed. Enkele nieuwe leden konden weer worden ingeschreven en andere verwezen worden naar naburige afdelingen. De voorbereidingen voor het reizen naar het fruit zijn in volle gang, en immers in den lande die nog volken bij het fruit willen plaatsen kunnen nog kontakt met ons opnemen via tel. 03405-1305. In mei gaan we deelnemen aan een grote tentoonstelling in de Jaarbeurs te Utrecht.

C.P.

AFD. LEIDEN E.O.

Voor de praatavond op 21 februari in restaurant "Boerhaave" gehouden waren twee sprekers genodigd, de heer J. G. Koning uit Velsen en de heer J. Zoet uit Nieuw Vennep. De 80-jarige heer Koning zette met behulp van enige broed- en honingkamers zijn methode uiteen. Door omzetten en verplaatsen, waardoor afvliegen, wordt het zwermen voorkomen zonder tijdrovend zoeken naar een moer, het volk groot gehouden en een goede honingwinning verkregen. Na de pauze demonstreerde de heer Zoet eveneens met behulp van broed- en honingkamers en enige tekeningen de fabrieksmethode Haan. Enige punten van overeenkomst en verschil met de methode van de heer Koning werden aangetoond. Het doel van beide methoden is een groot volk en daardoor goede honingooft. Beide sprekers kregen vragen te beantwoorden en er werd enige discussie gehouden. Het was een zeer leerzame en gezellige avond voor een grote opkomst. Een "volle bak" volgens voorzitter Hulshoff, die beide sprekers dankte voor hun enthousiast betoog.

J. J. v. d. Blom

AFD. NIJVERDAL

Verslag van de jaarvergadering der bijenvereniging Nijverdal.

Deze vergadering is gehouden op maandag 17 febr. 1975 in Hotel Marke Noetsele te Nijverdal.

Aanvang was 8 uur, maar toen waren er nog maar 5 leden aanwezig, na wat bellen op en neer kon de voorzitter om 8.45 uur de vergadering openen en er waren toen 7 leden die hij een hartelijk welkom toesprak.

Hij vindt het jammer dat er zo weinig zijn maar in deze drukke tijd zullen we ook hier wel aan moeten wennen.

De secretaris krijgt gelegenheid om de notulen te lezen en het financieel verslag te doen, deze worden alle goedgekeurd.

Voor de alg. vergadering worden afgevaardigden benoemd.

Verder worden nog wat zakelijke mededelingen gedaan en na een pauze met verloting kan de voorzitter op een redelijk uur de vergadering sluiten.

voor de afd. Nijverdal,
G. H. ter Avest, secr. penn.

36e BIJENMARKT TE DORDRECHT

Bijenhouders en Fruittellers zullen elkaar weer ontmoeten op zaterdag 12 april 1975 op het Beverwijckseplein te Dordrecht, voor de huur, verhuur en verkoop van bijenvolken.

Evenals voorgaande markten zal ook deze markt weer een folkloristisch tintje dragen. Korfvlechten en klompen maken zullen worden gedemonstreerd. Er zal een geraniummarkt aanwezig zijn en diverse stands, o.a. met honing en materialen, een demonstratiestand, kaarsenmaken enz.

Voor aanvoerders van volken zijn weer geldprijzen beschikbaar.

Consumptiegelegenheid en gratis parkeerruimte zijn op het terrein aanwezig.

Imkers, op 12 april op naar Dordrecht.

Het bestuur.

AFD. BENNEKOM

Voor de afdeling "Veluwezoom" Bennekom hield Ir. J. J. Pettinga, rijksbijenteeltconsulent op 26 febr. in "De Brink" te Bennekom een lezing over drachtplanten, speciaal in voor- en najaar. Een 60-tal leden van de afd. Bennekom, Ede, Lunteren, Renkum en Wageningen zorgden voor een tot de laatste plaats bezette zaal. Ir. Pettinga begon zijn inleiding met te wijzen op het grote nut van een goede inwintering van de volken in het najaar. Wil men in het voorjaar sterke volken dan moet de grondslag hiervoor al in het najaar worden gelegd. Dit kan men bereiken door in het najaar alleen gezonde sterke volken op te zetten met voldoende voer in de vorm van suikerstroop, maar ook het stuifmeel, dat door de bijen van de bloemen wordt gehaald is zeer belangrijk. Voldoende reserves aan stuifmeel in een bijenvolk geeft minder kans op nozema. Door de vertoning van een serie dia's van diverse bloeiende bomen, heesters en planten liet Ir. Pettinga zien dat men door zoveel mogelijk aanplanting van deze gewassen de bijenteelt kan bevorderen. Ook wees hij op het grote nut van het leggen van contacten bij de gemeentelijke plantsoenendiensten, opdat ook deze diensten zoveel mogelijk voor de bijen belangrijke bomen en heesters gaan aanplanten, vooral in nieuw aan te leggen woonwijken. Het was een zeer leerzame en nuttige avond voor ons bijenhouders.

KRING TWENTE

Vrijdagavond 14 maart stroomde een 100-tal imkers uit geheel Twente naar Zenderen om daar de nieuwste film van de Amerikaan Gary over de bevruchting van de koningin te zien.

Aangezien de film alleen te horen was met een Amerikaanse verklaring, gaf de heer Ir. J. J. Pettinga een toelichting in het Nederlands met daarna nog enige dia's over enkele onderdelen van de film.

De heer Pettinga beantwoordde nadien nog vele vragen, die de imkers stelden.

Het was een leerzame avond, niemand van de aanwezigen zal spijt hebben gehad, dat hij (of zij) de reis naar Zenderen had ondernomen.

W.A.

AFD. SOEST

Begin dit jaar werd de korfvlecht cursus afgesloten. Deze cursus, voor het eerst sedert jaren in Soest weer eens in groter verband gehouden, was een zeer groot succes. Naast de leden die eraan deelnamen, had zich ook een aantal buitenstaanders niet onbetuigd gelaten, waarmee het totale aantal belangstellenden op 27 kwam.

Onder leiding van de heer G. J. Leferink, in Soest en ook daarbuiten bekend om de keiharde korven die hij aflevert, werd in het najaar van 1974 begonnen. Gedurende de cursus bleek wel dat het vlechten een van die handvaardigheden is, die met veel uithalen en opnieuw beginnen geleerd moeten worden. Aan het enthousiasme deed dit echter beslist niet af en het kon voorkomen dat de vlechter tijdens de productie van opzet veranderde om via een stopgoedmand, fruit- of poezemand te eindigen met een ludiek aandoende mand voor de tienerkamer.

De cursus die een twaalfal lessen bevatte werd in januari afgesloten waarbij de heer Leferink als dank een kist sigaren werd overhandigd. Bij voldoende belangstelling, zo liet de heer Leferink weten, is het beslist niet onmogelijk dat er volgend winterseizoen weer een cursus gegeven wordt.

Vervolg werd met een ledenavond in februari. Na behandeling van verscheidene huishoudelijke punten hield ons lid de heer R. J. Veldhuizen een voordracht over nozema. Via een uitgebreide tekening werd duidelijk hoe de spore met kiem zich in het bijenlichaam kan ontwikkelen. Vervolgens werd een en ander aan de hand van met behulp van een microscoop vervaardigde dia's duidelijk gemaakt.

Een bijzonder goed resultaat, temeer als men bedenkt dat de heer Veldhuizen zich pas een half jaar diepgaand met deze materie bezig houdt.

Besloten werd met enkele raadgevingen om deze gevreesde bijenziekte zoveel mogelijk te voorkomen. Hierbij bleek dat dit eigenlijk helemaal niet zo moeilijk is en dat mogelijk veel "hulpmiddelen" misschien meer de naam van lapmiddelen verdienen. Het komt erop neer dat men hart voor de bijen moet hebben. Probeer niet alles eruit te halen. Gebruik een volk niet voor alle mogelijke drachten. Voer vooral tijdig op en wees niet zuinig met de suikerpot. Verenig geen volken van ongelijke sterkte en zorg zoveel mogelijk voor schone drinkplaatsen. P. Seegers

IN MEMORIAM

Op 25 februari 1975 is plotseling overleden onze goede vriend en gewaardeerd imkercollega de heer

HENDRIK HULSHOFF

op de leeftijd van 67 jaar.

Door zijn heengaan heeft onze afdeling een onherstelbaar verlies geleden.

Bestuur en leden
afdeling Borne

Op 13 februari j.l. overleed één van de oudste leden van onze afdeling:

JOHAN TIJHOF

op de leeftijd van 76 jaar.

Hij was, voorzover hem dat, vooral gezien zijn huiselijke omstandigheden van de laatste jaren, mogelijk was, een trouwe bezoeker van onze afdelingsvergaderingen en wij zullen hem blijven herdenken als een kundig imker, die desgevraagd altijd gaarne bereid was aan een minder ervaren imker de behulpzame hand te bieden.

Mede door zijn beroep als zeer kundige automonteur en garagechef was hij in zijn jonge jaren en zelfs op gevorderde leeftijd o.a. altijd een zeer gewaardeerde hulp bij het reizen naar de drachtvelden b.v. koolzaad.

Als vriend en goede imker zal hij in onze herinnering blijven voortleven.

Bestuur en leden van de
afdeling Almelo

Voor alles wat u nodig heeft voor de Moderne Bijenteelt kunnen wij u leveren van de beste kwaliteiten voor de laagste prijzen.

Kunstraat broed- of honingkamermaat **f 15,—** per kg. Bij afname ineens van meer dan 5 kg **f 14,50** per kg.
Vraagt onze nieuwe prijslijst van materialen even aan. Deze is klaar en wij zenden u die gaarne toe. De prijzen vallen u zeker mee.

Tevens komen wij weer op de te houden bijenmarkten gelijk andere jaren.

BIJENSTAND H. T. VAN DAM & ZOON

Jubbega Friesland — Telefoon 05165 - 1382

H.H. IMKERS

Zend vanaf heden al uw

RUWE RAATWAS

rechtstreeks of in verenigingsverband naar...

HONINGZEMERIJ

W. van 't LAND

Telefoon 2607 Barneveld

Desgewenst KUNSTRAAT terug.

U zult zien, wij betalen de hoogste prijs.

SPEURBIJTJES

Tarief: tot 20 woorden **f 4,50**, elk woord meer 25 cent. Bij vooruitbetaling te voldoen op gironummer 846801 van de Vereniging tot Bevordering der Bijenteelt te Wageningen. Bij 10 keer plaatsen 10% korting. Inzendtermijn voor de 10e van de maand. De redactie aanvaardt geen verantwoordelijkheid voor de inhoud.

WIJ KOPEN: Inlandse Bijenhoning, Ruwe - Zuivere Bijenwas, Propolis. Honing- en Waszemerij **ARKADIA Lochem**. Telefoon 05730 - 1827 / 2219.

TE KOOP: Sterke gezonde Bijenvolken in kasten, boogkorven, ronde korven en op ramen. Antieke wasvaten van roodkoper. Strokasten en boerenkastjes. **Bijenpark Brulleman, Breukelen**, Zandpad 42a, tel. 03462 - 13 03.

TE KOOP GEVRAAGD: Ruwe en Zuivere Bijenwas. Honing en Waszemerij „**DE BIJENKORF**”, Eemnes. Telefoon 02153 - 8 67 04.

GEVRAAGD: Bijenvolken, kasten, korven, slingers, waspersen en verder alles wat u verkopen wil. Betaling kontant. **Bijenpark Brulleman Breukelen**, Zandpad 42a, tel. 03462 - 13 03.

TE KOOP: Prima sterke bijenvolken in kasten, korven en op ramen. Bijenstand „**DE BIJENKORF**”, Meentweg 103, Eemnes. Telefoon 02153 - 8 67 04.

VOOR ALLE IMKERSARTIKELEN naar Bijenstand „**DE BIJENKORF**”, Eemnes. Telefoon 02153 - 8 67 04.

Prijscourant op aanvraag.

Tevens hebben wij nog wat honing voor de wederverkoop.

TE KOOP GEVRAAGD: Bijenvolken zowel korven en kasten en verdere imkersbenodigdheden. Alles tegen contante betaling en aan huis afgehaald. **Bijenstand „DE BIJENKORF”** sinds 1897, Meentweg 103, Eemnes, (Utrecht). Telefoon 02143 - 8 67 04.

WIJ LEVEREN ALLES WAT VOOR EN BIJ EEN BIJ NODIG IS. **Spaarkasten** met dubbele broedkamer, groen geschilderd met nieuwe ramen **f 75,—**.

Simplexkasten broed en honingkamer, geschilderd groen met witte banden, met nieuwe ramen **f 72,50**.

Zesraamskastje met voerbak **f 42,50**.

Langstothkasten met 2 broedkamers en 1 honingkamer met ramen, hoeken gezwaluwstaart **f 67,50**. Boogkorven met 9 ramen **f 37,50**. Ronde korven vanaf **f 15,—**.

Kiepsen, bijensluiters, Dathepijpen, Kunstraat, Slingers 2 en 3 raams, vlechtriet en mooi roggestro, broed- en honingramen, observatiekasten, boogkorven enz.

Het van ouds bekende adres: **Bijenpark Brulleman, Breukelen**, Zandpad 42a, tel. 03462 - 13 03 (zaterdag geopend, zondags gesloten).

TE KOOP: 8 gebruikte bijenkasten simplexmaat en een was-honingpers. E. J. Frieling, Uithuizen. Tel. 05953 - 17 84.

AANGEBODEN: Losse volken op 8 ramen bij F. W. Cortemöller, Veenseweg 25, Amerongen. Tel. 03434 - 29 57.

TE KOOP: goede bijenkasten (simplex) bij S. S. Dijkstra, Bossulaan 40, Emmeloord. Tel. 05270 - 20 87.

TE KOOP: Zuivere Nederlandse Fruit-, Zomer- en Heidehoning bij T. W. Jansen, Uiftseweg 31, Silvolde. Tel. 08350 - 4323 of 3893.

TE KOOP: Enige bijenvolken in korven en kasten. J. Eising, Meppen-Zweelo (Dr.), Mepperstraat 31. Tel. 05917 - 4 64.

TE KOOP: 8 prima korfvolken. W. Brink, Oude Zwolseweg 27, Apeldoorn.

TE KOOP: Enige 10-raams bijenkasten. J. de Jong, van Maasdamstraat 15, Hoogeveen. Tel. 05280 - 6 36 37.

AANGEBODEN: 2 bevolkte en 2 ledige spaarkasten, elk met 2 broedkamers en 1 honingkamer. J. Veeken, Burg. Amersfoortlaan 90, Badhoevedorp.

GEVRAAGD: In goede staat zijnde bevolkte en lege spaarkasten. Opgave aan A. Koudstaal, Jacob Vrijstraat 32, Rotterdam. Tel. 010 - 196327.

TE KOOP: 15 korfvolken. M. H. W. Hendrix, Rietstraat 20, Weert. Tel. 04950 - 3 43 24.

GEVRAAGD: Het boek „De Wonderbaarlijke Bijenstaat”. A. J. Pennings, J. v. Galenstraat 1, Aalten. Tel. 05437 - 31 66.

TE KOOP OF TE HUUR: Bijenvolken voor de fruitteelt of de tuinbouwkassen. Tevens aangeboden div. soorten nederlandse honing. C. van Holland, Ruisseveen 20, Veenendaal. Tel. 08385 - 1 02 02 b.g.g. 1 37 95.

TE KOOP: Bijenvolken op ramen, eventueel van de zomerzwermen. Jos. J. Helmes, Oldenhove 8, Etten bij Terborg (Gld.)

TE KOOP: Wegens inkrimping 6 gezonde sterke bijenvolken in kasten, 1 3-raams honingslinger, losse broed- en honingkamers + raampjes enz. Totaal in één koop voor **f 750,—** afgehaald bij W. G. Nijboer, Statenlaan 61, Arnhem. Tel. 085 - 43 31 92.

TE KOOP: 10 stuks 3-raams koninginnetelkastjes. Br.-kamerformaat. Te bevr. bij Scholten, Grotestraat 14, Markelo. Tel. 05476 - 17 40.

AANGEBODEN: Partijen lege en uitgebouwde honingramen. Tevens lege kasten en zesramers. G. Willems, Hemmerbuurt 177, Hem (N.H.). Tel. 02284 - 16 93 tussen 18 en 19 uur.

TE KOOP: Bijenvolken in korven en kasten bij P. Hartkamp, Parallelweg 29, Rheden.

GEVRAAGD: ± 10 bijenvolken op simplexramen. Alleen gezonde volken komen in aanmerking. H. J. Schreurs, Dinxperlooschestratweg 121, Aalten. Tel. 05436 - 3 96.

AANGEBODEN: Kaukasische Koninginnen. Zeer zachttaardig en zwermtraag. Teeltmoeren **f 42,50**. Standbevrucht **f 22,50**. Levering vanaf eind juni. P. J. Romelijn, Torenlaan 14, Zeist. Tel. 03404 - 2 30 36 (18.30 - 19.30)